

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 stycznia 2024 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2024 roku w Łodzi na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹§1 kpc sprawy z powództwa J. J. (1) przeciwko Sądowi (...) o wynagrodzenie za pracę

1. zasądził od Sądu (...) na rzecz J. J. (1) kwoty:

- a. 1 590,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 listopada 2022 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za październik 2022 roku;
- b. 1 590,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 grudnia 2022 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za listopad 2022 roku;
- c. 1 590,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za grudzień 2022 roku;
- d. 417,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2023 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia rocznego za miesiące od października do grudnia 2022 roku,

2. umarzył postępowanie w zakresie kwoty 22,01 zł.

Powyższy wyrok został wydany po ustaleniu, iż J. J. (1) jest sędzią Sądu (...) od 29 września 2022 roku. Powódce przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce ósmej oraz dodatek stażowy w wysokości 20% za długoletnią pracę.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie z dnia 11 sierpnia 2020 roku, ogłosił, że przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2020 roku wyniosło 5.024,48 złotych zwiększone o kwotę 26 złotych, łącznie - 5050,48 złotych. Przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2021 roku, zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 20 sierpnia 2021 roku wyniosło 5.504,52 złotych.

W roku 2022 w okresie od października do grudnia Sąd (...) wypłacił powódce wynagrodzenie brutto w następujących kwotach, identycznych w każdym miesiącu:

- łącznie 17 696,88 złotych:
 - 14 747,40 złotych wynagrodzenia zasadniczego,
 - 2 949,48 złotych dodatku za wieloletnią pracę.

Powyższy stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy nie był sporny między stronami. Spór w niniejszej sprawie skupiał się na odmiennej ocenie prawnej ingerencji ustawodawcy w ustanowiony w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 217 z późn. zm.) mechanizm kształtowania wynagrodzeń sędziów za pomocą ustaw okołobudżetowych.

Sąd I instancji oddalił wniosek strony pozwanej o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny zagadnienia prawnego związanego z konstytucyjnością ustaw okołobudżetowych w sprawie zasad ustalania wynagrodzeń sędziów, jako mającego wpływ na rozstrzygnięcie zagadnienia objętego sporem.

W myśl art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c., Sąd meriti może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Podnieść jednak należy, że sprawa zawisła przed Trybunałem Konstytucyjnym jedynie z pozoru

dotyczy materii objętej niniejszym sporem. Wprawdzie sprawa rozpoznawana pod sygn. akt K 1/23 faktycznie dotyczy zgodności z Konstytucją regulacji ustawy o budżetowej określającej doraźnie inny sposób obliczania wynagrodzeń sędziów, jednak kluczową jest okoliczność, że wniosek dotyczył stwierdzenia zgodności z Konstytucją wyłącznie art. 8 i 9 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023, a zatem nie mógł przesądzić o wyniku niniejszej sprawy, albowiem w ocenie Sądu każdą regulację odnoszącą się do wynagrodzenia sędziów na poszczególne lata należy analizować indywidualnie, stosownie do realiów konkretnego roku budżetowego. Niezależnie od powyższego, wskazane postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym zakończyło się w trakcie trwania niniejszego procesu. Stąd wniosek o zawieszenie postępowania jako niezasadny podlegał oddaleniu.

Sąd Rejonowy wskazał, że strona powodowa cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 22,01 zł dochodzonej z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2022. W tym zakresie powództwo podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c., o czym Sąd orzekł w punkcie II wyroku. W pozostałej części powództwo okazało się zasadne.

Sąd I instancji podniósł, że w myśl art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 217, zwanej dalej u.s.p.) podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przytoczony przepis obowiązywał w okresie, którego dotyczy pozew – nie został uchylony ani zmieniony.

Sąd meriti podkreślił, że zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2021 roku wynosiło 5.504,52 zł.

Sąd Rejonowy nadmienił, że pozwany w 2022 roku naliczył i wypłacił powodce wynagrodzenie za pracę w oparciu o odrębne regulacje, tj. art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445 z późn. zm., dalej zwanej ustawą o budżetowej na 2022 rok), zgodnie z którym, w roku 2022 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c u.s.p. stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2020 roku ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego”. Podstawa ta, stosownie do dyspozycji ust. 2 wskazanego przepisu, uległa zwiększeniu o kwotę 26 zł, wynosząc 5.050,48 zł (5.024,48 zł przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2020 roku + 26 zł).

Sąd I instancji nakreślił, że przepisy u.s.p. dotyczące treści stosunku pracy sędziów, w tym prawa do ich wynagrodzenia, nie stanowią wyłącznie jednej z wielu obowiązujących w polskim porządku prawnym pragmatyk pracowniczych. Mają one bowiem charakter ustrojowy i w kompletny sposób wypełniają treścią normy rangi konstytucyjnej, w szczególności art. 178 ust. 2 Konstytucji RP, który stanowi, że sędziom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. Przepisy u.s.p. dotyczące sposobu ustalania wysokości wynagrodzenia sędziego opierają się na obiektywnym i wymiernym mierniku w postaci przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim kwartale roku poprzedzającego, będąc tym samym pozbawionymi uznaniowości i zależności względem władzy ustawodawczej i wykonawczej. Wobec tego dokonywanie przez ustawodawcę ingerencji w tę sferę musi skłaniać do refleksji natury konstytucyjnej.

Sąd I instancji określił, że z przywołanego przepisu wynikają dwie kluczowe dla niniejszej sprawy zasady, tj. zasada niezawisłości sędziowskiej oraz zasada zapewnienia sędziemu wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi pełnionych przez sędziego obowiązków. Co szczególnie istotne, Konstytucja kreuje taką gwarancję wyłącznie w odniesieniu do sędziów. Wskazać należy, że umiejscowienie ww. zasad w ramach jednego przepisu jest nieprzypadkowe, warunkiem bowiem niezawisłości sędziowskiej (zdolności do niezawisłego orzekania) jest zapewnienie sędziemu wynagrodzenia, które jest adekwatne do godności piastowanego urzędu, a także odpowiadające zakresowi jego obowiązków. Celem takiego rozwiązania jest zmniejszenie szansy na to, aby sędzia był skłonny ulegać naciskom bądź propozycjom korupcyjnym. Zapewnienie sędziom odpowiedniego poziomu wynagrodzenia jest

warunkiem właściwego działania wymiaru sprawiedliwości. (Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 października 2000 r., sygn. akt: K 8/00, Opublikowano: OTK 2000/6/189.)

Sąd Rejonowy podniósł, że analiza powyższego prowadzi do konkluzji, że powinnością władzy ustawodawczej oraz władzy wykonawczej jest stworzenie takiego mechanizmu wynagradzania sędziów, który uwolniłby sędziów od niepewności co do wysokości ich przyszłych dochodów i eliminowałby jakiegokolwiek manipulacje kierowane w ich stronę.

Zaznaczył, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie K 1/12 (OTK-A 2012, nr 11, poz. 134), odnosząc się do problemu zamrożenia waloryzacji wynagrodzeń sędziów, zaakcentował, że sędziowie są jedyną grupą zawodową w Polsce, której Konstytucja gwarantuje prawo do wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. Norma ta stanowi szczególną gwarancję ochrony wynagrodzeń sędziowskich na poziomie konstytucyjnym, co ogranicza dopuszczalność ingerencji ustawodawcy w system ich kształtowania. Art. 178 ust. 2 Konstytucji jest przy tym nie tyle gwarancją wynagrodzenia sędziego jako *sui generis* pracownika, ile elementem ustroju sądownictwa – istotną materialną gwarancją niezawisłości sędziego. Nie jest bowiem przypadkiem, że unormowanie to znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie postanowienia ustanawiającego zasadę niezawisłości sędziów (art. 178 ust. 1 Konstytucji). Najważniejszym aspektem wynagrodzenia godnego urzędu sędziego jest, by sposób ustalania jego wysokości był oparty na obiektywnych, wymiernych przesłankach i działał z mocy samej ustawy - niejako "automatycznie", bez potrzeby podejmowania w tej sprawie ocennych decyzji, które mogłyby być instrumentem nacisku na sędziów. Istotna jest, oczywiście, także sama wysokość wynagrodzenia, które powinno zapewniać bezpieczeństwo finansowe sędziemu i jego rodzinie, rekompensować rygorystyczne ograniczenia w podejmowaniu innej działalności zarobkowej oraz sprzyjać budowaniu prestiżu urzędu sędziego.

Sąd Rejonowy zauważył, że zdaniem Trybunału, wynagrodzenie to powinno być znacząco wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w kraju. Spełniający powyższe założenia, zobiektywizowany, mechanizm kształtowania wynagrodzeń sędziowskich zaczął funkcjonować w 2009 r., w wyniku porozumienia przedstawicieli wszystkich trzech władz, pod auspicjami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a stosowne regulacje znalazły się w u.s.p., u.S.N., ustawie z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 952, z późn. zm.). (...) wynagradzania wszystkich sędziów oparty jest na takich samych zasadach i został wyodrębniony z systemu wynagrodzeń pozostałych pracowników sfery budżetowej.

Sąd I instancji uznał, że wysokość wynagrodzenia sędziego zależy w nim od następujących obiektywnych przesłanek: zajmowanego stanowiska, stażu pracy (łącznie oraz na danym stanowisku sędziowskim) oraz pełnionych w sądownictwie funkcji. (...) ten nie zawiera żadnych elementów uznaniowych, w rodzaju nagród lub premii, które mogłyby być uzależnione od oceny wyników czy jakości pracy sędziego i stanowić instrument wpływu na niego. Mechanizm ustalania wynagrodzeń sędziów został uregulowany w art. 91 § 1c u.s.p. i w art. 42 § 2 u.S.N. Kształtuje on wynagrodzenie sędziego jako iloczyn ustawowo określonego mnożnika (wynoszącego dla sędziów sądów powszechnych i sędziów sądów administracyjnych - zależnie od zajmowanego stanowiska - od 2,05 do 3,23) oraz mnożnej - podstawy wynagrodzenia zasadniczego w danym roku, którą stanowi wynagrodzenie w II kwartale, ogłaszane komunikatem Prezesa GUS w Monitorze Polskim. Takie powiązanie wynagrodzeń sędziów z przeciętnym wynagrodzeniem (w miejsce wcześniejszego odniesienia do przeciętnego wynagrodzenia w sferze budżetowej) - chroni je przed związanym z inflacją spadkiem siły nabywczej, dzięki mechanizmowi swoistej samoczynnej podwyżki wynagrodzenia zasadniczego i dodatków funkcyjnych - gwarantując, że wynagrodzenia sędziów będą zmieniały się *in plus* w wypadku dobrej kondycji gospodarki narodowej. Zarazem, w razie pogorszenia koniunktury gospodarczej i obniżenia przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ustawodawca przewidział, że wynagrodzenia sędziów mają pozostawać na tym samym poziomie (art. 91 § 1d u.s.p. oraz art. 42 § 3 u.S.N.). Mechanizm ten jest reakcją na dezyderat sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka z 23 lipca 2008 r. i elementem zmian systemowych prowadzących do wykonania art. 178 ust. 2 Konstytucji, a jego celem jest odniesienie zasad kształtowania

wynagrodzeń sędziów do obiektywnego wskaźnika i uniezależnienie tego procesu od ingerencji władz wykonawczej i ustawodawczej.

Ingerencja ustawodawcy w wysokość wynagrodzenia sędziów winna uwzględniać także ograniczone możliwości dodatkowego zarobkowania przez sędziów. Zgodnie bowiem z art. 86 § 1-3 u.s.p. sędzia nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego. Sędziemu nie wolno także podejmować innego zajęcia ani sposobu zarobkowania, które przeszkadzałoby w pełnieniu obowiązków sędziego, mogło osłabiać zaufanie do jego bezstronności lub przynieść ujmę godności urzędu sędziego. Sędzia nie może:

- 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego,
- 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni,
- 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą,
- 4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego,
- 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Sąd Rejonowy podkreślił, że TK uznał, że najważniejszym aspektem wynagrodzenia godnego urzędu sędziego jest, by sposób ustalania jego wysokości był oparty na obiektywnych, wymiernych przesłankach i działał z mocy samej ustawy – niejako „automatycznie” bez potrzeby podejmowania w tej sprawie ocennych decyzji, które mogłyby być instrumentem nacisku na sędziów.

Sąd I instancji podniósł, że w omawianym orzeczeniu sformułowano następujące „warunki brzegowe” wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu sędziego i zakresowi jego obowiązków, stanowiące pewną granicę zakresu ich kształtowania przez ustawodawcę, po przekroczeniu której działania legislacyjne należy uznać za sprzeczne z Konstytucją:

1. Wynagrodzenia sędziów powinny być kształtowane w sposób wykluczający jakąkolwiek uznaniowość - zarówno wobec całej tej grupy zawodowej - ze strony władzy wykonawczej, jak i w odniesieniu do poszczególnych sędziów, co do których niedopuszczalne jest uzależnianie jego wysokości od indywidualnej oceny ich pracy.
2. Wysokość wynagrodzenia sędziego, w tym rozpoczynającego karierę w zawodzie sędziowskim sędziego sądu rejonowego, powinna znacząco przewyższać wysokość przeciętnego wynagrodzenia w sferze budżetowej.
3. Wynagrodzenia sędziów powinny w dłuższym okresie czasu wykazywać tendencję wzrostową nie mniejszą niż przeciętne wynagrodzenie w sferze budżetowej.
4. W trudnej sytuacji budżetu państwa wynagrodzenia sędziów powinny być bardziej - niż wynagrodzenia wszystkich innych funkcjonariuszy i pracowników sfery budżetowej - chronione przed nadmiernie niekorzystnymi zmianami.
5. Niedopuszczalne jest obniżenie w drodze normatywnej nominalnej wysokości wynagrodzenia sędziów, z wyjątkiem sytuacji, o której stanowi art. 216 ust. 5 Konstytucji (przekroczenia konstytucyjnego limitu zadłużenia).

Sąd meriti podkreślił, że Trybunałem Konstytucyjnym, że powinnością dwóch pierwszych władz (ustawodawczej i wykonawczej) wynikającą z art. 178 ust. 2 Konstytucji jest stworzenie takiego mechanizmu wynagradzania sędziów, który uwolniłby ich od niepewności co do wysokości ich przyszłych dochodów i uniemożliwiłaby jakiegokolwiek manipulacje w stosunku do nich. Mechanizm ten powinien być stabilny i - bez zaistnienia szczególnie ważnych,

konstytucyjnie legitymowanych przyczyn nie wolno zakłócać jego funkcjonowania. Dalej Trybunał stwierdził, iż Trybunał Konstytucyjny uznał zakwestionowaną regulację - polegającą na jednorocznym "zamrożeniu" wynagrodzeń sędziów - za zgodną z Konstytucją, stwierdza jednak, że uznanie konstytucyjności tego rozwiązania wynika z jego incydentalnego charakteru oraz z uwzględnienia trudnej sytuacji finansowej państwa, zagrażającej równowadze budżetowej, stanowiącej wartość konstytucyjną konkurencyjną wobec wartości określonych w art. 178 Konstytucji. Podkreśla przy tym, że art. 178 ust. 2 w związku z art. 1 Konstytucji wyznacza w kwestii wynagrodzeń sędziowskich granice, których ustawodawca przekroczyć nie może, a gdyby je przekroczył, Trybunał Konstytucyjny nie mógłby tego zaakceptować. Ustawodawca, statując w art. 178 ust. 2 Konstytucji - w bezpośrednim sąsiedztwie postanowień wyrażających zasadę niezawisłości sędziowskiej - obowiązek zapewnienia sędziom warunków pracy i wynagrodzenia odpowiadających godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków, uznał, że te odpowiednie warunki i wynagrodzenie są konieczne do prawidłowego wypełniania ich funkcji - wymierzania sprawiedliwości (orzekania). Ich celem nie jest ochrona indywidualnych interesów osób sprawujących urząd sędziego, lecz zapewnienie prawidłowego działania władzy sądowniczej, które jest koniecznym warunkiem urzeczywistnienia rządów prawa. I chociaż z art. 178 ust. 2 Konstytucji nie można wyprowadzać praw podmiotowych sędziów do wynagrodzenia w określonej wysokości ani szczegółowych rozwiązań prawnych dotyczących ich wynagrodzeń, to - ze względu na istniejący charakter i specyficzne funkcje - można na jego podstawie wyznaczyć nieprzekraczalne granice dla władz ustawodawczej i wykonawczej, decydujących o sposobie wynagradzania sędziów. Te granice, czy też "warunki brzegowe" wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu sędziego i zakresowi jego obowiązków określa od wielu lat w swym orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny, który w obecnym składzie w pełni akceptuje tę linię orzeczniczą.

Jednocześnie TK wyartykułował, że „zamrożenie” wynagrodzeń sędziowskich może być tolerowane tylko wyjątkowo, ze względu na inne wartości konstytucyjne, w szczególności ze względu na trudności budżetowe państwa, jeżeli występuje w kontekście szerszego programu oszczędnościowego. Nie może w żadnym wypadku stać się ono systematyczną praktyką. Tymczasem w ocenie Sądu działania ustawodawcy, w oparciu o które pozwany kształtował wysokość wynagrodzenia powódki w 2022 roku, nie miały charakter wyjątkowego (analogiczna sytuacja miała miejsce rok wcześniej i rok później), nie znajdowały uzasadnienia w trudnej sytuacji budżetowej, a w okresie tym nie projektowano i nie wdrażano jakiegokolwiek programu oszczędnościowego.

W ocenie Sądu I instancji przepisy ustawy o budżecie, w oparciu o które pozwany naliczył i wypłacił powódce wynagrodzenie za poszczególne miesiące 2022 roku, w oczywisty sposób naruszają wymienione nieprzekraczalne „warunki brzegowe” sformułowane przez TK.

Punkt 5 „warunków brzegowych” sformułowanych przez Trybunał Konstytucyjny ustanawia jedyny wyjątek od zakazu obniżenia w drodze normatywnej nominalnej wysokości wynagrodzenia sędziów. Wysokość wynagrodzenia sędziów może nastąpić jedynie w przypadku przekroczenia konstytucyjnego limitu zadłużenia.

Zgodnie z art. 216 ust. 5 Konstytucji nie wolno zaciągać pożyczek lub udzielać gwarancji i poręczeń finansowych, w następstwie których państwowy dług publiczny przekroczy 3/5 wartości rocznego produktu krajowego brutto. Sposób obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto oraz państwowego długu publicznego określa ustawa. Z woli ustrojodawcy konstytucyjny limit zadłużenia, czyli maksymalna dopuszczalna relacja długu publicznego do (...), wynosi zatem 60%.

Sąd I instancji zaznaczył, że zasady i tryb opracowania projektu budżetu państwa oraz wymagania, którym powinien odpowiadać projekt ustawy budżetowej, a także zasady i tryb wykonywania ustawy budżetowej zostały określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270, dalej: ustawa o finansach publicznych). Szczególne znaczenie ma jej art. 86 określający tzw. procedury ostrożnościowe, mające zastosowanie w razie osiągnięcia przez państwo określonego poziomu zadłużenia. W art. 86 omawianej ustawy został określony próg oszczędnościowy, którego celem tych jest niedopuszczenie do nadmiernego zadłużenia sektora finansów publicznych. Zgodnie z treścią art. 86 ust. 1 pkt 2 ustawy, w przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto jest większa od 55%, a mniejsza od 60%, to:

a) na kolejny rok Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym:

- nie przewiduje się deficytu budżetu państwa lub przyjmuje się poziom różnicy dochodów i wydatków budżetu państwa, zapewniający, że relacja długu Skarbu Państwa do produktu krajowego brutto przewidywana na koniec roku budżetowego, którego dotyczy projekt ustawy, będzie niższa od relacji, o której mowa w art. 38 pkt 1 lit. b, ogłoszonej zgodnie z art. 38,
- nie przewiduje się wzrostu wynagrodzeń pracowników państwowej sfery budżetowej, w tym pracowników jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2,
- waloryzacja rent i emerytur nie może przekroczyć poziomu odpowiadającego wzrostowi cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłoszonego przez Główny Urząd Statystyczny za poprzedni rok budżetowy,
- wprowadza się zakaz udzielania pożyczek i kredytów z budżetu państwa z wyjątkiem rat kredytów i pożyczek udzielonych w latach poprzednich,
- nie przewiduje się wzrostu wydatków w jednostkach, o których mowa w art. 139 ust. 2, na poziomie wyższym niż w administracji rządowej,

b) Rada Ministrów dokonuje przeglądu wydatków budżetu państwa finansowanych środkami pochodzącymi z kredytów zagranicznych oraz przeglądu programów wieloletnich,

c) Rada Ministrów przedstawia Sejmowi program sanacyjny mający na celu obniżenie relacji, o której mowa w art. 38 pkt 1 lit. a,

d) wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego określone w uchwale budżetowej na kolejny rok mogą być wyższe niż dochody tego budżetu powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, jedynie o kwotę związaną z realizacją zadań ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3,

e) Rada Ministrów dokonuje przeglądu obowiązujących przepisów w celu przedstawienia propozycji rozwiązań prawnych mających wpływ na poziom dochodów budżetu państwa, w tym dotyczących stosowania stawek podatku od towarów i usług,

f) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na realizację zadania, o którym mowa w art. 26a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240 i 852), w wysokości do 30% środków zaplanowanych na realizację tego zadania na dany rok,

g) organy administracji rządowej mogą zaciągać nowe zobowiązania na przygotowanie inwestycji, jeżeli mają zapewnione finansowanie z udziałem środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, na maksymalnym dopuszczalnym poziomie, określonym w przepisach lub procedurach dotyczących danego rodzaju inwestycji, nie mniejszym niż 50% całości kosztów, z tym że ograniczenia te nie dotyczą:

- odbudowy lub przebudowy dróg krajowych w celu usunięcia zagrożenia naruszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- inwestycji, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 835 i 993),
- przygotowania, wdrożenia, budowy lub eksploatacji systemów elektronicznego poboru opłat, o których mowa w art. 13i ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645 i 760),

- zobowiązania z tytułu odszkodowań za nieruchomości przejęte w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162).

Sąd meriti stwierdził, że w niniejszej sprawie nie posiada pełnego wglądu w szczegółowe parametry oceny stanu polskich finansów publicznych, a zatem zasadnym było skorzystanie z oficjalnych wskaźników, które pozwolą posilkowo ocenić zagrożenie dla równowagi budżetowej jako istotnej wartości konstytucyjnej.

Obwieszczeniem Ministra Finansów, funduszy i polityki regionalnej z dnia 24 maja 2021 roku w sprawie ogłoszenia kwot, o których mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o finansach publicznych (M.P. z 2021 roku poz. 492) ogłoszono, że na koniec roku budżetowego 2020 roku relacja do produktu krajowego brutto kwoty państwowego długu publicznego wyniosła 47,8%.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów, funduszy i polityki regionalnej z dnia 25 maja 2022 roku w sprawie ogłoszenia kwot, o których mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o finansach publicznych (M.P. z 2022 roku poz. 553) na koniec roku budżetowego 2021 roku relacja do produktu krajowego brutto kwoty państwowego długu publicznego wyniosła 43,8%.

Powyższe dane przemawiają za uznaniem, że stosunek (...) do P. nie przekroczyła progu konstytucyjnego limitu zadłużenia ani nawet progu ostrożnościowego wynikającego z ustawy o finansach publicznych.

Sąd Rejonowy wskazał, że stan faktyczny, który legł u podstaw rozważań Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. K 1/12, w której Trybunał wskazał, że jednorazowe zamrożenie wynagrodzeń sędziów nie jest niezgodne z Konstytucją, jeśli byłoby spowodowane trudną sytuacją finansową państwa, zagrażającą równowadze budżetowej, stanowiącej wartość konstytucyjną konkurencyjną wobec wartości określonych w art. 178 Konstytucji. Wówczas w ustawie o finansach publicznych obowiązywały dwa progi ostrożnościowe, których przekroczenie wymuszało uruchomienie przez władze państwa stosownych procedur. Za pierwszy próg ustawodawca uznał stan, w którym wartość relacji kwoty długu publicznego do (...) przekracza 50% (dalej: I próg ostrożnościowy), za drugi zaś - stan, gdy wartość tej relacji przekracza 55% (dalej: II próg ostrożnościowy). Wtedy relacja długu publicznego do (...) liczona według "metodyki krajowej" wyniosła w 2011 roku 53,5% (obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie ogłoszenia kwot, o których mowa w art. 38 ustawy o finansach publicznych, M.P. poz. 355), a liczony według "metodyki unijnej" - 56,4%.

Ówczesna sytuacja była zatem odmienna od tej, która legła u podstaw zamrożeniu wynagrodzeń sędziów w 2021 czy 2022 roku, albowiem relacja do produktu krajowego brutto kwoty państwowego długu publicznego przekroczył I prób ostrożnościowy i zbliżała się do II progu ostrożnościowego. W 2020 roku ta relacja wyniosła 47,8%, zaś w 2021 roku odpowiednio 43,8%, a zatem w żadnym wypadku nie zbliżała się do obecnie (od 2013 roku) jedyne progu ostrożnościowego wynoszącego 55%.

Sąd meriti podkreślił, że w uzasadnieniu ustawy o budżecie na 2022 roku ustawodawca wskazał, że „proponuje się, aby w roku 2022 podstawę ustalenia wynagrodzenia sędziów i prokuratorów określono na podstawie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2020 r. ogłoszonego w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 sierpnia 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 711) zwiększonego o kwotę 26 zł, w następstwie czego podstawa ta wyniesie 5 050,48 zł. Nie zmieniają się ogólne zasady ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziów i prokuratorów w oparciu o przeciętne wynagrodzenie ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Przepisy niniejszej ustawy spowodują bowiem „zamrożenie” waloryzacji wynagrodzeń sędziów i prokuratorów liczonej na poziomie podstawy z roku 2021. Przyjęcie podstawy ustalenia wynagrodzenia na poziomie roku 2020 będzie równoznaczne ze wzrostem wynagrodzeń w roku 2022 w stosunku do roku 2021 o 4,37%.”

Sąd Rejonowy zauważył, że wprawdzie powyższe rozwiązanie zakłada teoretyczny wzrost wynagrodzenia sędziów w stosunku do poprzedniego roku, ale stanowi rozwiązanie całkowicie arbitralne (co zostało podkreślone we

wcześniejszej części rozważań), które w żadnym zakresie nie zostało uzasadnione czy choćby umotywowane w kolejnym roku budżetowym.

Dodatkowo dokonane w ustawach okołobudżetowych na rok 2022 „zamrożenie” wynagrodzeń sędziów nie wpisuje się w szeroko zakrojony program oszczędnościowy, mający na celu poprawę stanu finansów publicznych. Warto w tym miejscu przywołać zmiany, które zostały wprowadzone w 2021 roku, a które polegały na znaczącym wzroście wynagrodzeń osób zajmujących wysokie stanowiska w państwie. Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 2021 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1394), które w samym środku pandemii przywołanej w uzasadnieniu projektu ustawy okołobudżetowej na 2021 rok jako argument na "zamrożenie" wynagrodzeń sędziowskich, z dniem 1 sierpnia 2021 roku znacznie podwyższyło wynagrodzenia: Marszałkowi i Wicemarszałkom Sejmu, Marszałkowi i Wicemarszałkom Senatu, Prezesowi i Wiceprezesom Rady Ministrów, Prezesowi i Wiceprezesom Najwyższej Izby Kontroli, Szefowi i Zastępcom Szefa Kancelarii Prezydenta, sekretarzom stanu, podsekretarzom stanu, wszystkim ministrom, wszystkim wojewodom i wicewojewodom, wszystkim kierownikom i zastępcom kierowników urzędów centralnych, Szefowi Służby Cywilnej, Rzecznikowi i Zastępcem Rzecznika Praw Obywatelskich, Szefowi i Zastępcem Szefa Kancelarii Sejmu, Szefowi i Zastępcem Szefa Kancelarii Senatu, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Przewodniczącemu i wszystkim członkom Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej, Kierownikowi Krajowego Biura Wyborczego, Prezesowi i Zastępcem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Rzecznikowi i Zastępcem Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznikowi i Zastępcem Rzecznika Małych i Średnich (...), Rzecznikowi i Zastępcem Rzecznika (...), Prezesowi i Wiceprezesom Polskiej Akademii Nauk, wszystkim członkom Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, Głównemu Inspektorowi Pracy i jego zastępcem, zastępcem Prokuratora Generalnego, Prezesowi, Pierwszemu Zastępcy Prezesa oraz Wiceprezesom Narodowego Banku Polskiego. Zapisy rozporządzenia w sposób istotny zwiększyły mnożniki kwoty bazowej, stanowiącej podstawę ustalania uposażenia osób nim objętych. Dla przykładu tylko wynagrodzenie zasadnicze Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu wzrosło z kwoty 8874,43 zł (4, (...),42) do kwoty 15 532,17 zł (8, (...),42), tj. o około 40%, wynagrodzenie zasadnicze Prezesa Rady Ministrów czy Prezesa Narodowego Banku Polskiego wzrosło z kwoty 11 094,40 zł (6, (...),42) do kwoty 15 532,17 zł (8, (...),42), tj. o około 30%, wynagrodzenie zasadnicze podsekretarza stanu wzrosło z kwoty 7873,45 zł (4, (...),42) do kwoty 12 597,52 zł (7, (...),42), tj. o około 40% - i w podobnym stosunku wynagrodzenia zasadnicze wszystkich posłów i senatorów, których wynagrodzenie jest pochodną wynagrodzenia podsekretarza stanu (art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1799 ze zm.).

Podobne rozwiązania przewidywała ustawa z 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1834), która zmieniła m.in. ustawę z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1637) zwiększając ze skutkiem na dzień 1 listopada 2021 roku wartość uposażenia Prezydenta RP poprzez wzrost wynagrodzenia zasadniczego z siedmiokrotności do 9,8-krotności kwoty bazowej oraz wzrost dodatku funkcyjnego z trzykrotności do 4,2-krotności kwoty bazowej, tj. łącznie o około 30%. Przywołana ustawa z 17 września 2021 roku zmieniła również ustawę z 21 listopada 2021 roku o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1282 ze zm.). Ustawa nowelizująca i nowe rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów z 25 października 2021 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. poz. 1960) weszły w życie 1 listopada 2021 roku. Ze wskazaną datą weszły w życie istotne zmiany dotyczące wynagrodzeń osób wchodzących w skład organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz diet radnych, które w sposób istotny zwiększyły wartość ich uposażeń. Minimalne wynagrodzenie ww. osób nie może być niższe niż 80% maksymalnego wynagrodzenia określonego dla poszczególnych stanowisk w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1 tejże ustawy. Ustalono przy tym, że maksymalne wynagrodzenie na danym stanowisku stanowi suma maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego oraz maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego, a w przypadku wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów oraz marszałków województwa także kwoty dodatku. Ustawa nowelizująca z 17 września 2021 roku dokonała także zmian we wszystkich trzech ustrojowych ustawach samorządowych w zakresie maksymalnego

poziomu diet przysługujących radnym. Po nowelizacji wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie 2,4 krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1658). Tym samym maksymalna dieta radnego może wynieść 4294,61 zł zamiast dotychczasowych 2684,13 zł (1,5 krotności kwoty bazowej). Także w tym przypadku znowelizowane przepisy mają zastosowanie do ustalania wysokości diet od dnia 1 sierpnia 2021 roku.

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższe przykłady mają na celu zilustrowanie niekonsekwencji ustawodawcy i braku korelacji między rozwiązaniem wprowadzonym ustawą o budżecie zarówno na rok 2022, a uzasadnieniem tego rozwiązania.

W przypadku analizowanej wyżej, arbitralnej i uznaniowej ingerencji w zasady wynagradzania sędziów doszło do przekroczenia części ze wskazanych wyżej warunków brzegowych, które spełniane muszą być łącznie. W konsekwencji, wobec naruszenia przez wprowadzoną regulację art. 2, 32 ust. 1 i 2 oraz 178 ust. 2 Konstytucji sąd I instancji zasadnie odmówił zastosowania art. 8 ust. 1 ustawy o budżecie na 2022 r., stosując w to miejsce art. 91 § 1c u.s.p.

Sąd meriti stwierdził, że obecnie w doktrynie i orzecznictwie nie ma żadnych wątpliwości, że sąd powszechny może odmówić zastosowania określonego przepisu, jeśli uzna go za niezgodny z Konstytucją. W uchwale Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 listopada 2022 r., sygn. akt III PZP 2/21 wskazano, że "orzekanie o zgodności ustaw z Konstytucją (art. 188 ust. 1 Konstytucji RP) nie jest tożsame z oceną konstytucyjności przepisu mającego zastosowanie w konkretnej sprawie przez sąd orzekający. Odmowa zastosowania przepisu ustawy uznanego przez sąd za sprzeczny z Konstytucją nie narusza zatem kompetencji Trybunału Konstytucyjnego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, OSNAPiUS 2002 Nr 2, poz. 34 z glosą częściowo krytyczną B. Nity, Przegląd Sądowy Nr 5, poz. 153). W uchwale III ZP 12/01, Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem orzekania sądu jest indywidualny stosunek społeczny, a Trybunał Konstytucyjny orzeka o prawie. Wykonując władzę sądowniczą (art. 10 ust. 2 Konstytucji) sąd sprawuje wymiar sprawiedliwości (art. 175 ust. 1 Konstytucji), zaś Trybunał, orzekając o zgodności ustaw z Konstytucją, wykonuje bardziej władzę ustawodawczą - ustawodawcy negatywnego - niż sądowniczą (mimo że art. 10 ust. 2 Konstytucji zalicza go do władzy sądowniczej).

Praktyka odmawiania stosowania przez sądy ustaw, które są zdaniem sądów niekonstytucyjne, wynika z przywoływanej zasady nadrzędności Konstytucji wyrażonej w art. 8 ust. 1 i nakazu bezpośredniego jej stosowania, wyrażonego w art. 8 ust. 2 Konstytucji RP. W wyroku z dnia 7 kwietnia 1998 r., I PKN 90/98 Sąd Najwyższy stwierdził, że sądy powszechne są uprawnione do badania zgodności stosowanych przepisów ustawowych z Konstytucją. Uznanie, że sądy powszechne nie są uprawnione do badania zgodności ustaw z Konstytucją, a w konsekwencji do zajmowania stanowiska w kwestii ich zgodności jak też niezgodności z Konstytucją, jest wyraźnie sprzeczne z art. 8 ust. 1 Konstytucji RP, który zobowiązuje do bezpośredniego stosowania jej przepisów, przy czym pod pojęciem "stosowanie" należy rozumieć w pierwszym rzędzie sądowe stosowanie prawa (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2001 r., III RN 189/00, OSNP 2002 Nr 6, poz. 130, w którym opowiedziano się za możliwością dokonania przez sąd oceny zgodności przepisu z Konstytucją oraz stwierdzono, że sąd dokonując oceny konstytucyjności przepisu ustawy nie wkracza w kompetencje Trybunału Konstytucyjnego)."

W konsekwencji Sąd I instancji dokonał oceny konstytucyjności art. 8 ust. 1 ustawy o budżecie na 2022 rok oraz art. 12 ust. 1 ustawy o budżecie na 2021 rok w ramach ustalania, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia stanu faktycznego w indywidualnej sprawie powódki. Sąd uznał powyższe przepisy za niekonstytucyjne przyjmując, że wynagrodzenie powódki powinno zostać wypłacone w oparciu o art. 91 § 1c ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Uznał, że odmowa zastosowania przepisu ustawy uznanego przez sąd za sprzeczny z Konstytucją nie narusza kompetencji Trybunału Konstytucyjnego i nie ma bezpośredniego związku z tymi kompetencjami.

Sąd Rejonowy dodatkowo podniósł, iż zasada pierwszeństwa prawodawstwa unijnego nakłada na sądy obowiązek dokonywania oceny zgodności prawa krajowego z prawem unijnym i w razie stwierdzenia jego sprzeczności, odmowy zastosowania przepisu prawa państwa członkowskiego. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako (...)) w swoim orzecznictwie konsekwentnie podkreśla, że w przypadku przepisów krajowych państw członkowskich, prawo traktatowe oraz wydawane na jego podstawie akty pochodnego prawa unijnego wywołują skutek polegający na tym, że normy unijne (od momentu wejścia w życie) automatycznie wykluczają stosowanie jakichkolwiek niezgodnych z nimi norm prawa krajowego.

W ocenie Sądu I instancji, art. 8 ust. 1 ustawy o budżecie z 2022 r. oraz art. 12 ust. 1 ustawy o budżecie z 2021 r. nie powinny znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie z powodu ich niezgodności z art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej jako (...)) oraz z art. 47 akapit drugi Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej jako (...)).

Przepis art. 19 ust. 1 akapit drugi (...) kreuje obowiązek ustanowienia przez państwa członkowskie "środków" niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony sądowej. Dla urzeczywistnienia tej ochrony, kluczowe jest zapewnienie obywatelowi dostępu do niezawisłego sądu w rozumieniu art. 47 akapit drugi KPP.

Sąd Rejonowy podniósł, że zdaniem (...) pojęcie niezawisłości oznacza między innymi, że sąd wypełnia swe zadania w pełni autonomicznie, nie podlegając żadnej hierarchii służbowej ani nie będąc podporządkowanym komukolwiek i nie otrzymując nakazów czy wytycznych z jakiegokolwiek źródła, oraz że jest on w ten sposób chroniony przed ingerencją i naciskami zewnętrznymi mogącymi zagrozić niezależności osądu jego członków i wpływać na ich rozstrzygnięcia (zob. podobnie wyroki: z dnia 19 września 2006 r., W., C 506/04, EU:C:2006:587, pkt 51; a także z dnia 16 lutego 2017 r., M. P., C 503/15, EU:C:2017:126, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo). (...) wskazuje przy tym, że nieodłączną gwarancją niezawisłości sędziowskiej stanowi (obok nieusuwalności sędziów) poziom wynagrodzenia odpowiadający wadze wykonywanych przez nich zadań (zob. wyroki: z dnia 19. września 2006 r., C-506/04, pkt 51; z dnia 27 lutego 2018 r., C-64/16, pkt 45; z dnia 24 czerwca 2019 r., C-619/18, (...):EU:C:2019:531, pkt 75; opinia (...) z dnia 30 kwietnia 2019 r., 1/17, pkt 202).

Sąd I instancji przytoczył wyrok (...) z dnia 27 lutego 2018 r., w którym stwierdzono, że art. 19 ust. 1 akapit drugi (...) należy interpretować w ten sposób, że zasada niezawisłości sędziowskiej nie stoi na przeszkodzie stanowieniu wobec członków T. de C. (Trybunału Obrachunkowego) ogólnych przepisów o obniżeniu wynagrodzeń, takich jak przepisy, których dotyczy sprawa w postępowaniu ogólnym, związanych z wymogami zlikwidowania nadmiernego deficytu budżetowego oraz z programem pomocy finansowej Unii, ale w tym przypadku (w przeciwieństwie do będącego przedmiotem analizy w niniejszej sprawie) regulacje obniżające wynagrodzenia objęły nie tylko członków trybunału obrachunkowego, ale szerzej - różne osoby zajmujące funkcje publiczne i osoby wykonujące zadania w sektorze publicznym, w tym przedstawiciele władzy wykonawczej i sądowniczej (teza 48). Jak wskazał TS nie można zatem rzeczowych przepisów postrzegać w ten sposób, że zostały ustanowione konkretnie wobec członków T. de C. - przeciwnie, mają one charakter przepisów ogólnych mających spowodować, że wszyscy członkowie krajowej służby publicznej będą mieć udział w oszczędnościach podyktowanych wymogami zmniejszenia nadmiernego deficytu budżetu państwa portugalskiego, jednakże w realiach naszego państwa mamy do czynienia z sytuacją zgoła odmienną. Obniżenie podstawy ustalania wynagrodzenia sędziów (de facto pozbawienie tej szczególnej ekspektatywy przysługującej wg ustawy sędziom), dokonane w kontekście roszczenia powódki, miało charakter wybiórczy, dotycząc wyłącznie jednej grupy zawodowej to jest sędziów (a także prokuratorów i pracowników, których wysokość wynagrodzenia jest relacjonowana do wynagrodzeń wspomnianych przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości). Przyjmując różne kryteria podziału ponownie należy wskazać, iż ograniczenia takie nie dotknęły innych grup zawodowych, grup społecznych czy przedstawicieli władzy wykonawczej i ustawodawczej.

Zamrożenie wynagrodzeń sędziowskich mocą art. 8 ust. 1 ustawy o budżecie z 2022 r. oraz art. 12 ust. 1 ustawy o budżecie z 2021 r. nie spełnia standardów wynikających z ww. wyroku (...), ergo uchybia zasadzie niezawisłości sędziowskiej, o której mowa w art. 47 KPP i art. 19 ust. 1 akapit drugi (...).

Sąd Rejonowy uznał, że mając na uwadze powyższe zasadnym było zasądzenie na rzecz powódki różnicy pomiędzy wynagrodzeniem wypłaconym przez pracodawcę a wynagrodzeniem, które było należne.

Sąd I instancji uznał, że wadliwy mechanizm waloryzacji rzutował w takim samym stopniu na każdy ze składników wynagrodzenia, do których powódka nabyła prawo w 2022 roku. Wobec tego Sąd zasądził na rzecz powódki wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek stażowy oraz w kwotach wskazanych w pkt 1 oraz wyrównanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego (pkt 2 wyroku). Pozwany nie kwestionował wysokości dochodzonych roszczeń.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. – zgodnie z żądaniem powódki, tj. od dnia następnego po dniu wymagalności danego roszczenia. Daty wymagalności dochodzonych roszczeń nie były przedmiotem sporu.

Na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. Sąd I instancji nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności – punkt 3 wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżając go w zakresie punktu I, zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie:

1. prawa procesowego, a mianowicie:

a. Art. 188 pkt 1 i art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, a to poprzez zaniechanie skierowania do Trybunału Konstytucyjnego pytania prawnego w trybie art. 193 Konstytucji RP w związku z w trybie art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1064, 1928, 2147, 2217, z 2016 r. poz. 178.) w kwestii zbadania zgodności Konstytucją RP przepisu ustawy stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia w sprawie w sytuacji, gdy w razie powzięcia wątpliwości Sąd orzekający był do takiego działania zobowiązany;

b. prawa procesowego polegające na samodzielnym dokonaniu wykładni prawa, w sytuacji gdy w omawianej sprawie jedyne kompetencje do dokonania takiej wykładni posiada Trybunał Konstytucyjny.

2. prawa materialnego:

a. art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, przez uznanie, że sąd powszechny jest uprawniony do badania zgodności ustaw z Konstytucją a w konsekwencji do zajmowania stanowiska w kwestii ich zgodności lub niezgodności z ustawą zasadniczą, ze skutkiem w postaci niezastosowania takiego przepisu, jak w rozpoznawanej sprawie;

b. 178 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez błędną wykładnię, której skutkiem jest uznanie, że Sąd I instancji może podjąć samodzielnie decyzję o uznaniu za niekonstytucyjny przepisu ustawy, podczas, gdy w niniejszej sprawie Sąd miał obowiązek skierować w razie wątpliwości wnioski do TK o zbadania zgodności przepisu ustawy o budżetowej z Konstytucją.

Na tej podstawie pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie wyłącznie z ostrożności procesowej, o uchylenie wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 374 kodeksu postępowania cywilnego z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, dalej KPC) zgodnie z którym Sąd II instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania.

Na wstępie wskazać należy, że w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia przeprowadził wywód wskazujący na motywy, którymi kierował się wydając zaskarżone orzeczenie. Wydał przy tym trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Logicznie uzasadnił swoje stanowisko. Nie naruszył przy tym przepisów prawa procesowego. Ocena prawna zawarta w rozstrzygnięciu Sądu I instancji obejmująca dokonaną przez ten sąd wykładnię zastosowanych przepisów prawa materialnego nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego.

W związku z tym, wobec pełnej aprobaty dla motywów prawnych, którymi kierował się Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne.

Jakkolwiek w orzecznictwie i literaturze wypowiedane są tezy, że sądy i inne organy stosowania prawa nie mają kompetencji do orzekania o niekonstytucyjności przepisu ustawy i odmowy jego stosowania (przede wszystkim wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001 nr 1, poz. 5, a także przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2002 r., V CKN 1456/00, LEX nr 57237; z dnia 16 kwietnia 2004 r., I CK 291/03, OSNC 2005 nr 4, poz. 71; Rzeczpospolita 2005 nr 5, s. 4, z glosą K. Grzesiowskiego; Gdańskie Studia Prawnicze-Przegląd Orzecznictwa 2005 nr 4, poz. 22, z glosą M. Jasińskiego; z dnia 24 listopada 2015 r., II CSK 517/14, LEX nr 1940564; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., II UK 158/18, LEX nr 2671074 oraz po pewnych wahaniach postanowienie z dnia 9 października 2020 r., III CZP 95/19, LEX nr 3066660; w literaturze przykładowo L. Bosek: Bezprawie legislacyjne, Wyd. II, Warszawa 2021), to jednak w świetle nowszych poglądów prezentowanych w orzecznictwie oraz doktrynie, odnoszących się do problematyki będącej przedmiotem zaskarżenia możliwość odmowy zastosowania przez sąd przepisu ustawy, który uznał za niezgodny z Konstytucją RP, jest dopuszczalna (pod pewnymi warunkami).

Kompetencję orzekania o niekonstytucyjności oznaczonego przepisu ustawy ma wyłącznie Trybunał Konstytucyjny i tylko on może rozważać usunięcie z systemu prawnego przepisów sprzecznych z ustawą zasadniczą (art. 188 pkt 1 Konstytucji RP), jednakże orzekanie o zgodności ustaw z Konstytucją (art. 188 pkt 1 ustawy zasadniczej), co niewątpliwie należy do wyłącznej kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, nie jest tożsame z oceną konstytucyjności przepisu mającego zastosowanie w konkretnej sprawie rozstrzyganej przez sąd. Sąd jest obowiązany do oceny konstytucyjności przepisu ustawy w ramach ustalania, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu faktycznego w indywidualnej sprawie. Odmowa zastosowania przepisu ustawy uznanego przez sąd za sprzeczny z Konstytucją nie narusza zatem kompetencji Trybunału Konstytucyjnego i nie ma bezpośredniego związku z tymi kompetencjami. Uznanie, że sądy powszechne nie są uprawnione do badania zgodności ustaw z Konstytucją, a w konsekwencji do zajmowania stanowiska w kwestii ich zgodności, jak też niezgodności z ustawą zasadniczą, jest wyraźnie sprzeczne z art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, który zobowiązuje do bezpośredniego stosowania jej przepisów, przy czym pod pojęciem "stosowanie" należy rozumieć w pierwszym rzędzie sądowe stosowanie prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2017 r., I UK 325/16, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, OSNAPiUS 2002 nr 2, poz. 34 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998 r., I PKN 90/98, OSNAPiUS 2000 nr 1, poz. 6; z dnia 20 sierpnia 2001 r., III RN 189/00, OSNAPiUS 2002 nr 6, poz. 130; z dnia 8 stycznia 2009 r., I CSK 482/08, LEX nr 491552; z dnia 8 października 2015 r., III KRS 34/12, OSNP 2016 nr 11, poz. 103 oraz z dnia 17 marca 2016 r., III KRS (...), LEX nr 2288953 i powołane w nich orzecznictwo).

Również w doktrynie wyróżniono różne wzorce zachowania sądu w związku ze stwierdzeniem sprzeczności przepisu ustawy z Konstytucją RP. Podnosi się, że decyzja o odmowie zastosowania przepisu ustawy uwarunkowana jest wpływem zaistniałej sprzeczności (nieuzgadnialności) na rozstrzygnięcie konkretnej sprawy, będącej przedmiotem rozpoznania przez sąd. Jeśli konsekwencją zastosowania niezgodnego z Konstytucją RP przepisu ustawy byłoby

wydanie niesprawiedliwego rozstrzygnięcia, to sąd - stosownie do stopnia własnego przekonania i realnych możliwości procesowych (zwłaszcza w zakresie możliwości orzeczniczych TK) - podejmie decyzję o: (1) wystąpieniu do TK z pytaniem prawnym co do zgodności przepisu ustawy z Konstytucją, lub (2) o odmowie zastosowania niezgodnego z Konstytucją przepisu ustawy i rozstrzygnięciu sprawy w oparciu o bezpośrednie zastosowanie przepisów Konstytucji. Decyzja sądu zależeć powinna od przekonania składu orzekającego co do: (1) sprzeczności normy ustawowej z normą konstytucyjną, (2) wpływu owej sprzeczności na kształt rozstrzygnięcia w indywidualnym akcie stosowania prawa (M. Gutowski, P. Kardas: *Domniemanie konstytucyjności a kompetencje sądów*, *Palestra* 2016 nr 5, s. 44).

A., w szczególności podnosi wadliwą interpretację przez Sąd Rejonowy wyroku SN z 8.02.2023 r., (...) 25/22, LEX nr 3518317 z uwagi na to, iż odnosi się on do możliwości kontroli sądowej zgodności z Konstytucją przepisów, które przestały obowiązywać, co prowadziło do pozbawienia stron możliwości zwrócenia się o podobną kontrolę do Trybunału Konstytucyjnego. Zauważyć jednak należy, iż Sąd Najwyższy istotnie odnosił się do prawa sądu powszechnego do badania konstytucyjności przepisu nieobowiązującego – bowiem tego dotyczył problem w rozstrzyganej sprawie. Co ważniejsze, a co zdaje się umykać uwadze skarżącego, brzmienie art.8 ust. 2 Konstytucji, który uznawany jest za podstawę prawa sądu do przeprowadzenia tzw. kontroli rozproszonej zgodności normy z Konstytucją, nie daje podstaw do uznania, iż prawo to zależy do tego czy norma podlegająca ocenie obowiązuje czy też nie. Określa natomiast obowiązek bezpośredniego stosowania norm konstytucyjnych. Kładzie zatem nacisk na to czy norma stosowana - (w domyśle przez sąd powszechny) nie jest sprzeczna z normą konstytucyjną. Norma stosowana może być natomiast normą obowiązującą aktualnie lub obowiązującą w dacie, w której powstało zagadnienie wymagające rozstrzygnięcia. Wydaje się zatem, iż wskazywane przez apelanta ograniczenie uprawnienia do kontroli rozproszonej jedynie do aktów prawnych, które nie mogą być poddane kontroli przez Trybunał Konstytucyjny, nie znajduje uzasadnienia i oparcia w obowiązujących przepisach.

Ocena konstytucyjności prawa sprawowana przez sądy w ramach bezpośredniego stosowania Konstytucji służy nie tylko zapewnieniu zgodności orzeczeń z Konstytucją, a w konsekwencji zapewnieniu wydania orzeczenia słusznego, sprawiedliwego i realizującego konstytucyjną aksjologię i wartości, ale także przyspieszeniu postępowania. Pozwala ponadto na badanie konstytucyjności prawa w różnorodnych sprawach, odmiennych okolicznościach faktycznych, co znacznie poszerza zakres oceny konstytucyjności. Trybunał Konstytucyjny bada bowiem zgodność z Konstytucją w sposób abstrakcyjny i w zakresie wniosku, co istotnie zawęża pole działania tego organu. Kontrola rozproszona stwarza także możliwość interpretacji Konstytucji oraz ustaw z uwzględnieniem szerokiego spektrum wiedzy specjalistycznej sądów w poszczególnych działach prawa, a tym samym poszerza perspektywę rozumienia Konstytucji (M. Gutowski, P. Kardas: *Wykładnia i stosowanie prawa w procesie opartym na Konstytucji*, Warszawa 2017, § 3. Znaczenie Konstytucji dla procesu sądowego stosowania prawa; por. też M. Haczkowska: *Zasada bezpośredniego stosowania konstytucji w działalności orzeczniczej sądów*, *Przegląd Sejmowy* 2005 nr 1; R. Balicki: *Bezpośrednie stosowanie konstytucji*, *Krajowa Rada Sądownictwa* 2016 nr 4, s. 13; M. Gutowski, P. Kardas: *Sądowa kontrola konstytucyjności prawa. Kilka uwag o kompetencjach sądów powszechnych do bezpośredniego stosowania Konstytucji*, *Palestra* 2016 nr 4, s. 5; E. Maniewska: *Pojęcie argumentacji konstytucyjnej i jej ewolucja w orzecznictwie Sądu Najwyższego* [w:] *Argumentacja konstytucyjna w orzecznictwie sądowym, Studia i Analizy Sądu Najwyższego - Materiały Naukowe*, Tom IV, Warszawa 2017, s. 59; W. Sanetra: *Bezpośrednie stosowanie Konstytucji RP przez Sąd Najwyższy*, *Przegląd Sądowy* 2017 nr 2, s. 5; P. Tuleja: *Wpływ przesłanki funkcjonalnej na sposób rozpoznania pytania prawnego przez Trybunał Konstytucyjny*, *Przegląd Sądowy* 2017 nr 6, s. 7; A. Bodnar: *Wykonywanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Polsce. Wymiar instytucjonalny*, Warszawa 2018, Rozdział VII, pkt 9. Zagrożenia dla niezależności sądownictwa a stosowanie Konwencji przez sądy; P. Mikuli: *Doktryna konieczności jako uzasadnienie dla rozproszonej kontroli konstytucyjności ustaw w Polsce*, *Gdańskie Studia Prawnicze* 2018 nr 2, s. 635; J. Podkowiak: *Sądy wobec niekonstytucyjnych aktów normatywnych u progu trzeciej dekady obowiązywania Konstytucji RP*, *Przegląd Sądowy* 2018 nr 5, s. 5; J. Roszkiewicz: *Incydentalna kontrola legalności aktów organów władzy publicznej w procesach dotyczących ochrony dóbr osobistych*, *Monitor Prawniczy* 2019 nr 11, s. 591; P. Polak: *Związanie sądu wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego wydanym w nieprawidłowo umocowanym składzie (refleksje na tle wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt V SA/Wa 459/18)*, *Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego* 2020 nr 3, s. 63; P. Radziejewicz: *Kryzys konstytucyjny i paradygmatyczna*

zmiana konstytucji, Państwo i Prawo 2020 nr 10, s. 3; P. Jabłońska: Konstytucyjne podstawy rozproszonej kontroli konstytucyjności prawa, Przegląd Sądowy 2020 nr 11-12, s. 21).

W ocenie Sądu Okręgowego, z uwagi na bezpieczeństwo obrotu prawnego kształtowanego również przez indywidualne akty stosowania prawa, jakimi są orzeczenia sądowe - odmowa zastosowania przepisu ustawy może jednak nastąpić wyłącznie w wypadku, gdy sąd rozpoznający sprawę nie ma wątpliwości co do niezgodności danego przepisu z Konstytucją RP, a sprzeczność ma charakter oczywisty, inaczej mówiąc, gdy zachodzi sytuacja oczywistej niekonstytucyjności przepisu.

Sytuacja taka może zachodzić zwłaszcza wówczas, gdy porównywane przepisy ustawy i Konstytucji RP dotyczą regulacji tej samej materii i są ze sobą sprzeczne, a norma konstytucyjna jest skonkretyzowana w stopniu pozwalającym na jej samoistne zastosowanie, gdy ustawodawca wprowadził regulację identyczną, jak norma objęta już wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, gdy Trybunał stwierdził niekonstytucyjność określonej normy prawnej zamieszczonej w przepisie tożsamym, który nie podlegał rozpoznaniu przed Trybunałem, gdy sposób rozumienia przepisu ustawy wynika z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2023 r., (...) 268/22, wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 2009 r., I CSK 482/08; z dnia 17 marca 2016 r., V CSK 377/15, z glosą J.G. F.; (...) in vita. (...) in iure. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi J. J. (2), pod red. A. B. i S. C., W. 2018, z glosą M. B.; uchwałę składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 października 2006 r., I (...) 2/06, oraz wyroki tego Sądu z dnia 24 września 2008 r., I OSK (...), oraz z dnia 18 grudnia 2013 r., I (...) 36/13).

Wskazać w tym miejscu należy na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2023 roku wydany w sprawie K 1/23, który stwierdza, że art. 8 i art. 9 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U. poz. 2666, ze zm.) są niezgodne z art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zaś art.7 tej ustawy jest niezgodny z art. 195 ust. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny wprost wskazał w powyższym orzeczeniu, że rozwiązania unormowane w przedmiocie kontroli, czyli art. 7, art. 8 i art. 9 ustawy o budżecie na 2023 r., nie tylko nie są spójne z rozwiązaniami *lex generalis* zawartymi w prawie o ustroju sądów powszechnych, ustawie o Sądzie Najwyższym oraz ustawie o statusie Sędziów TK, ale także nie są nawet spójne z analogicznymi przepisami ustawy o budżecie na 2021 r. i ustawy o budżecie na 2022 r.; oznacza to, że ustawodawca w tej materii kierował się daleko posuniętą uznaniowością, która nie zapewnia sędziom konstytucyjnych gwarancji wysokości ich przyszłych dochodów oraz nie chroni ich przed potencjalnymi manipulacjami ze strony ustawodawcy; wobec tego zasady wynagradzania sędziów uregulowane na mocy art. 7, art. 8 i art. 9 ustawy o budżecie na 2023 r. nie spełniają warunków brzegowych określonych w orzecznictwie TK.

Powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczył wprawdzie ustawy o budżecie na rok 2023, jednakże biorąc pod uwagę, iż w orzeczeniu tym powołano się na zawarte w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2012 roku, wydanym w sprawie K 1/12, zasady oceny dopuszczalności zmian zasad kształtowania wynagrodzeń sędziów, a w szczególności konieczność spełnienia „warunków brzegowych” - szczegółowo przywołanych przez Sąd *meriti* w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - zajęte stanowisko ma niewątpliwie znaczenie dla oceny zgodności z Konstytucją rozwiązań przyjętych w roku 2022, będących przedmiotem orzekania w niniejszej sprawie.

W świetle powyższych uwag za niezasadne uznać należy zarzuty apelacji wskazujące na naruszenie przez Sąd *meriti* prawa procesowego – art.188 pkt 1 i art.193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art.3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w I instancji nie był bowiem zobowiązany do skierowania do Trybunału Konstytucyjnego pytania prawnego w trybie art.193 Konstytucji RP w zw. z art.3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 roku o Trybunale Konstytucyjnym w kwestii zbadania zgodności z Konstytucją RP przepisu ustawy stanowiącego podstawę

rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, w sytuacji stwierdzenia oczywistej niezgodności tego przepisu. Sam mógł bowiem – w świetle powyższych rozważań - dokonać takiej wykładni.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, Sąd I instancji zasadnie powołał podkreślane przez Trybunał Konstytucyjny warunki brzegowe. Zasadnie Sąd Rejonowy odwołał się także do wynagrodzeń innych grup zawodowych – osób zajmujących państwowe stanowiska kierownicze, osób wchodzących w skład organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, diet radnych, wskazując na znaczące podwyższenie wysokości ich uposażeń w analogicznym okresie. W ocenie Sądu Okręgowego fakty te w korelacji do zamrożenia uposażeń sędziów nie pozostają bez znaczenia. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że trzykrotne odstąpienie przez ustawodawcę w latach 2021 – 2023 od ustrojowego modelu wynagradzania sędziów, jest nie do pogodzenia z wartościami konstytucyjnymi wyrażonymi w art. 178 ust. 2 i art. 2 Konstytucji. Podkreślenia wymaga, że Konstytucja w art. 178 ust. 2 gwarantuje sędziom prawo do wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. Wzorzec ten ustanawia szczególną ochronę wynagrodzeń sędziowskich na poziomie konstytucyjnym, a w konsekwencji ogranicza dopuszczalność ingerencji ustawodawcy w system ich kształtowania (zob. wyrok TK z 4 października 2000 r., sygn. P 8/00, OTK ZU nr 6/2000, poz. 189). Zapewnienie warunków pracy i wynagrodzenia odpowiadających godności urzędu i zakresowi obowiązków sędziów stanowi materialną gwarancję zasady niezawisłości (art. 178 ust. 1 Konstytucji).

Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumentację w tym zakresie, uznając brak potrzeby ponownego cytowania stanowiska Sądu Rejonowego.

Powyższa teza prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji – będąc uprawnionym do zbadania zgodności z Konstytucją przepisu, na podstawie którego ustalono wysokość wynagrodzenia powódki w okresie październik-grudzień 2022 roku, a w konsekwencji do zajęcia stanowiska w kwestii niezgodności tego przepisu z ustawą zasadniczą ze skutkiem w postaci jego niezastosowania - nie naruszył art.8 ust.2 Konstytucji RP ani art.178 ust.1 Konstytucji RP.

Nie dzieląc zatem argumentacji apelanta o niedopuszczalności rozproszonej, konkretnej kontroli konstytucyjności przepisów ustawy będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, uznać należy, że wniesiony środek odwoławczy jest bezzasadny.

Na marginesie dodać należy, iż sąd I instancji dokonał oceny spornych przepisów także w kontekście braku ich zgodności z prawem europejskim, które to uprawnienie nie było przedmiotem zarzutów apelacyjnych, a skutkiem tych rozważań było również wyeliminowanie spornych przepisów z obrotu prawnego.

Z tego względu – na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy apelację oddalił.